

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/84/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201091
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8519201091.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. M. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom N. XXX, XXX XX T., t.č. bytom K. č. XX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, dieťa rodičov - matky V. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, XXX XX T., otec: neuvedený, na návrh A. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom H. XXX/XXX, XXX XX Y., t.č. bytom Q. XX, XXX XX U. N., pr. zast. JUDr. Iveta Fabiánová, advokát, so sídlom Štefánikovo námestie 5, Spišská Nová Ves, za účasti poručníka E. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom K. č. XX, XXX XX Q., v konaní o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.8.2019 domáhala, zverenia mal. M. I., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXX do jej osobnej starostlivosti, ktorá bude povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia a bude mať právo spravovať jej majetok v bežných veciach. Zároveň žiadala, aby súd uložil matke mal. dieťaťa povinnosť platiť výživné vo výške 30,- eur od právoplatnosti rozhodnutia vždy ku 15. dňu v tom ktorom mesiaci vopred na účet príslušného ÚPSVaR. Styk matky s mal. M. navrhla neupraviť. Ďalej navrhovala, aby súd mal. M. I. neustanovil majetkového opatrovníka. Svoj návrh odôvodnila tým, že ako profesionálny náhradný rodič sa o M. starala 11 mesiacov. V januári 2019 bola M. súdom vrátená do biologickej rodiny - V. I., bytom N.. Počas pobytu u navrhovateľky bola M. pod stálym lekárskej dohľadom, lebo bola často chorľavá. Dieťa bolo spokojné, šťastné, usmievavé a napredovalo vývinu (začala chodiť, rozprávať a jej zdravotný stav sa zlepšoval, M. navrhovateľku volala mama). Po odovzdaní M. do biologickej rodiny navrhovateľka M. navštevovala so súhlasom matky aj otca. Pri každej návšteve videla ako dieťa upadá. Svoju matku odmietala, stále plakala. M. prestala rozprávať, veľmi schudla, prestala chodiť. Dieťa bolo smutné, hladné, choré, vychudnuté, často neprebalené. Počas rozhovoru s V. - matkou navrhovateľke matka mal. dieťaťa povedala, že by jej to dieťa dala. Matke bolo ľúto, že M. sa nehrá, nerozpráva a dieťa ju odmieta. Neraz navrhovateľka matku upozornila, aby s M. zašla k lekárovi. M. viackrát spadla, mala úraz hlavy a nevedela chodiť skoro mesiac. Navrhovateľka osobne bola s M. na pohotovosti. M. mala mesiac krvavý noštek, zanedbanú hygienu, zjazvený zadoček. Dieťa trpelo dlho - častými hnačkami, viac krát som V. vpravala, aby sa o M. viac starala. M. zostala dehydrovaná a podvyživená. V. si svoju nezodpovednosť nepriznala a na navrhovateľku chcela hodiť vinu za zdravotný stav dieťaťa. Matka nezvláda starostlivosť o M., preto žiada súd o zverenie M. I. do osobnej starostlivosti. M. má navrhovateľka ako svoje vlastné dieťa a je ochotná sa o ňu starať do dospelosti.

2. Súd uznesením č.k. 4P/84/2019-24 zo dňa 15.11.2019 ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa.

3. Kolízny opatrovník vo svojom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 26.11.2019 uviedol, že matka mal. dieťaťa dobrovoľne podpísala vyhlásenie - prihlásenie na osvojenie dieťaťa, otec dieťaťa v rodnom liste uvedený nie je. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov sprostredkoval a vydal súhlas s nadviazaním osobného vzťahu medzi mal. M. a žiadateľkou o náhradnú rodinnú starostlivosť pani E. C.. Mal. M. od 26.11.2019 žije v domácnosti s pani E. C., jej manželom a s mal. E. Z.. Mal. M. má v rodine vytvorené vhodné podmienky na svoj zdravý psychický a fyzický vývin. Dieťa si na rodinu pani C. ako aj na rodinné prostredie zvyklo. ÚPSVaR Stará Ľubovňa navrhol, aby súd návrh navrhovateľky pani V. zamietol v plnom rozsahu.

4. Dňa 2.12.2019 doručila tunajšiemu súdu svoje vyjadrenie navrhovateľka - p. A. V., ktorá vo svojom vyjadrení uviedla, že naďalej trvá na podanom návrhu o zverenie mal. M. do náhradnej osobnej starostlivosti. Čo sa týka správy ÚPSVaR Stará Ľubovňa uviedla, že M. bola 11 mesiacov v profi rodine, bola pomerne zdravá a takú ju aj odovzdala biologickým rodičom. S M. má pevný citový vzťah, preto jej nie je ľahostajné ako sa má a ako žije. M. navrhovateľka chodila často navštevovať a pomáhať V. s M.. Navrhovateľka nemala zakázané sa s M. stretávať alebo ju navštevovať, iba ju nemohla brávať k sebe domov, čo aj prestala robiť pokiaľ si bola toho vedomá. Po zákaze a upozornení svojím zamestnávateľom ukončila akýkoľvek kontakt s rodinou aj s M..

5. Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil pojednávanie.

6. Na pojednávaniach súdu navrhovateľka p. A. V. uviedla, že dôvodom podania návrhu je skutočnosť, že sa o dieťa starala od jeho narodenia. Po 11 mesiacoch dieťa odovzdala naspäť matke, ktorá svoju starostlivosť zanedbávala. Mal. M. navštevovala v osade každé dva týždne. Prebalila ju, postarala sa o ňu, ale sociálke sa to nepáčilo tak zavolali do detského domova. Navrhovateľka mal. M. navštevovala, až kým neposlali na ňu sťažnosť jej zamestnávateľovi. Navrhovateľka ďalej uviedla, že naďalej má záujem o mal. dieťa. Podľa jej vyjadrenia je to jej dieťa vzhľadom na to, že sa o neho starala, tak ako to uvádza po dobu 11 mesiacov. Mal. M. navštevovala aj keď u nej skončila funkcia profi rodiča z dôvodu, že toto dieťa miluje a mala mu byť krstnou matkou. Navrhovateľka s mal. dieťaťom realizovala vyšetrenia u lekára aj napriek skutočnosti, že nie je jej zákonným zástupcom, pretože jej na dieťati záležalo a požiadala ju o to matka. Ďalej uvádza, že za dieťaťom chodila potajomky, pretože jej bolo zakázané zamestnávateľom za dieťaťom chodiť. S mal. M. sa navrhovateľka nekontaktuje po dobu jedného roka, t.j. od júna 2019, a to z dôvodu, že to má zakázané.

7. Na pojednávaniach súdu právna zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že je v záujme mal. M., aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, už aj vzhľadom k tomu, že táto má k nej veľmi silný citový vzťah, starala sa o mal. M. počas toho keď bola batola, má k nej až materský až rodičovský vzťah, prijali by ju do rodiny. Má za to, že v domácnosti navrhovateľky by mal. dieťa prosperovalo po každej stránke a nestrádala by hlavne o emocionálnej a citovej stránke čo mnohé deti takto zverené strárajú.

8. Na pojednávaniach súdu kolízny opatrovník poukázal na súhlas matky mal. dieťaťa na osvojenie mal. M., matka bola pozbavená rodičovských práv a povinností. Mal. M. bola naposledy rozhodnutím súdu zverená do osobnej starostlivosti poručníčky, ktorá jej zabezpečuje riadnu a osobnú starostlivosť. Dieťa v dome poručníčky žije dlhodobo. Na rodinné prostredie ako aj na členov rodiny si zvyklo, poručníčka ako aj jej manžel si dieťa obľúbili. Poručníčka bola riadne zapísaná do zoznamu žiadateľov o náhradnú starostlivosť, spĺňa všetky predpoklady, aby dieťa mohlo zotrvať v jej starostlivosti. Pani V. sa s dieťaťom nekontaktuje už dlhšiu dobu, teda po obdobie jedného roka, teda dieťa ani osobne nenavštívila, čiže nie sú v kontakte, teda nemôžeme hovoriť ani o nijakom citovom vzťahu alebo naviazaní dieťaťa na pani V. a dieťa v takomto veku, čiže M. keď bola v starostlivosti pani V., si nemôže pamätať na pani V., preto nie je v záujme, aby mal. dieťa bolo vytrhnuté z terajšieho rodinného prostredia, kde si dieťa zvyklo na prostredie, ako aj na členov rodiny.

9. Na pojednávaniach súdu poručníčka mal. dieťaťa E. C. uviedla, že pokiaľ ide o mal. M. dieťa je v jej starostlivosti približne po dobu 8 - 9 mesiacov o dieťa sa riadne stará, ma ju rada, je o ňu postarané, dieťa je zdravé nič jej nechýba.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka mal. dieťaťa, poručníka mal. dieťaťa a oboznámil sa s obsahom predmetného spisu a zistil nasledovný skutkový stav :

11. Dňa XX.X.XXXX porodila matka V. I., nar. XX.XX.XXXX mal. M. I.. Mal. M. nemá v rodnom liste uvedeného otca. Súd lustráciou v súdnom registri zistil, že tunajší súd neodkladným opatrením č.k. 2P/22/2018-16 zo dňa 20.2.2018 nariadil matke mal. dieťaťa odovzdať mal. M. do starostlivosti Detského domova sv. Nikolaja v Medzilaborciach a uložil povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podať návrh na uloženie výchovného opatrenia na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov formou pobytu dieťaťa v zariadení. Na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o uloženie výchovného opatrenia tunajší súd uznesením č.k. 4P/28/2018-35 zo dňa 7.6.2018 dočasne odňal mal. M. I. z osobnej starostlivosti matky V. I. na obdobie 6 mesiacov, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia a nariadil mal. M. pobyt v Detskom domove sv. Nikolaja so sídlom v Medzilaborciach. Účelom uloženého výchovného opatrenia bolo zabezpečiť úpravu rodinných a sociálnych pomerov rodiny mal. M.. Uznesením č.k. 2P/128/2018-8 zo dňa 3.5.2019 tunajší súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením č.k. 2P/22/2018-16 zo dňa 20.2.2018 a uznesením č.k. 4P/2/2019-26 zo dňa 11.6.2019 zrušil výchovné opatrenie uložené uznesením č.k. 4P/28/2018-35 zo dňa 7.6.2018.

Tunajší súd neodkladným opatrením č.k. 4P/81/2019-14 zo dňa 6.8.2019 opätovne nariadil matke mal. dieťaťa V. I. odovzdať mal. M. I. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, súčasne súd určil navrhovateľovi lehotu na podanie návrhu vo veci samej.

Uznesením č.k. 4P/93/2019-28 zo dňa 8.1.2020 tunajší súd pozbavil matku mal. dieťaťa V. I. rodičovských práv a povinností k mal. M. I.. Tunajší súd uznesením č.k. 4P/94/2019-25 zo dňa 13.2.2020 konanie o ustanovenie poručníka zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom. Konania o uloženie výchovného opatrenia vedené pod sp. zn. 2P/102/2019 a sp. zn. 4P/61/2019 zastavil.

Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa navrhovateľka A. V. domáhala zverenia mal. M. I. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti na mal. dieťa. Uznesením č.k. 2P/162/2019-20 zo dňa 4.9.2019 tunajší súd návrh navrhovateľky zamietol. Proti predmetného uzneseniu podala odvolanie navrhovateľka. Krajský súd v Prešove uznesenie č.k. 2P/162/2019-20 zo dňa 4.9.2019 uznesením zo dňa 27.9.2019 č.k. 21CoP/152/2019-43 potvrdil. Pod sp. zn. 2P/174/2019 sa viedlo konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti mal. M. I., ktoré tunajší súd uznesením č.k. 2P/174/2019-41 zo dňa 10.2.2020 zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu.

Neodkladným opatrením č.k. 2P/206/2019-28 zo dňa 21.11.2019 tunajší súd nariadil Centru pre deti a rodiny Spišská Belá odovzdať mal. M. I. do starostlivosti E. C. a súčasne súd uložil navrhovateľke E. C. povinnosť podať na tunajší súd návrh vo veci zverenia maloletého dieťaťa M. I. do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

V konaní o ustanovenie poručníka vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4P/5/2020 súd ustanovil mal. M. I. poručníka v osobe navrhovateľky E. C.. Tunajší súd uznesením č.k. 2P/34/2020-11 zo dňa 21.5.2020 zrušil neodkladné opatrenia nariadené uznesením č.k. 4P/81/2019-14 zo dňa 6.8.2019. Uznesením č.k. 2P/65/2020-11 zo dňa 3.6.2020 tunajší súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením č.k. 2P/206/2016-28 z 21.11.2019. V súčasnosti sa mal. dieťa nachádza v starostlivosti svojej poručníčky E. C., nakoľko jej matka bola pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností a domnelý otec o mal. dieťa neprejavil záujem.

12. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

13. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec

rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

14. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

15. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

16. Predmetom konania je zverenie mal. M. I., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke A. V. a určenie rozsahu vyživovacej povinnosti zo strany matky mal. dieťaťa.

17. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky pani A. V. na zverenie mal. M. I. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenie rozsahu vyživovacej povinnosti nie je dôvodný. Mal. dieťaťa v súčasnosti žije v domácnosti pani E. C., ktorá je poručníčkou mal. M.. Poručníčka mal. dieťaťa zabezpečuje mal. M. riadnu a osobnú starostlivosť, má o ňu záujem, má s ňou vytvorený dobrý citový vzťah, je spôsobilá osobne sa starať o mal. dieťa, vychovávať a starať sa o ňu tak ako doposiaľ. Mal. dieťa má v domácnosti poručníčky vytvorené vhodné podmienky na svoj zdravý psychický a fyzický vývin. Súd pri rozhodovaní v predmetnej veci zohľadňoval najlepší záujem mal. dieťaťa, ktorý vnímal ako prvoradé hľadisko pri posudzovaní návrhu podaného v danej veci. Síce navrhovateľka určitý čas zabezpečovala starostlivosť mal. M. ako profesionálny rodič, avšak súd je toho názoru, že vzhľadom na vek maloletej v čase jej umiestnenia do starostlivosti profesionálneho rodiča a dobu jedného roka počas ktorej navrhovateľka nebola s maloletým dieťaťom v kontakte, nemožno hovoriť o citovom vzťahu maloletého dieťaťa k navrhovateľke.

Súd má za to, že zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke nie je v záujme mal. dieťaťa, nakoľko mal. dieťa sa v domácnosti poručníčky adaptovalo na nové prostredie a jeho členov. T.č. teda nie je dôvod na vytrhnutie dieťaťa z tohto prostredia, ktoré má maloletá u poručníčky, nakoľko neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by to odôvodňovali.

18. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)